

moment

EXPO

KUTLU KARAVELİOĞLU:
“MAKİNE SEKTÖRÜ
ABD VE RUSYA’YA
YOĞUNLAŞIYOR”

TİCARET BAKAN YARDIMCISI
RIZA TUNA TURAGAY:
“SON ÇEYREKTE TOPARLANACAK,
2020’DE AYAĞA KALKACAĞIZ”

MAKİNE SEKTÖRÜ
BREXIT’TEN
KORKMUYOR

“KÜÇÜK YUVA”: UÇAK MÜHENDİSLİĞİNE TAŞIYAN KARAVAN

ÜNİVERSİTE EĞİTİMİ, HELE Kİ AİLENİZDEN UZAKTA EĞİTİM GÖRÜYORSANIZ, TÜRKİYE ŞARTLARINDA OLDUKÇA ZORLAYICI OLABİLİYOR. İLK VE EN ÖNEMLİ SORUN BAŞLIĞI OLAN BARINMA SORUNUNU, 14 M²LÜK EMEKTAR BİR KARAVANDA KALARKİ ÇÖZEN SAİD HAMZA BAŞ, OLDUKÇA KISITLI YAŞAM OLANAKLARINA SAHİP BU KARAVANDA GEÇİRDİĞİ ÜÇ YILIN ARDINDAN, İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ UÇAK MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜNDEN MEZUN OLDU; UZAY MÜHENDİSLİĞİ ÇİFT ANADAL LİSANS PROGRAMINA İSE HALEN DEVAM EDİYOR. KARAVANI PAYLAŞTIĞI KARDEŞİ EREN İSE BU YIL BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜNDEN MEZUN OLACAK. UÇAK MÜHENDİSİ CAN EREL, “CAN’CA BAŞARI BURSU” İLE TANIŞTIĞI SAİD HAMZA BAŞ İLE YAPTIĞI SÖYLEŞİDE, İKİ GENÇ MÜHENDİS ADAYINA EĞİTİMLERİ SÜRESİNCE YUVALIK YAPAN, ONLARI ADETA BAŞARIYA TAŞIYAN “KARAVAN”I VE HAYATLARINDA YARATTIĞI DÖNÜŞÜMÜ KONUŞTU.

Söyleşi: **CAN EREL**

CAN'CA Başarı Bursu çağrısı sonrası kısa listeye girenlerle 5 Ekim 2018 günü Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nde yaptığım o mülakatta öğrendim, İstanbul Teknik Üniversitesinde "Uçak Mühendisliği" anadal ve "Uzay Mühendisliği" çift anadal (ÇAP) lisans programları öğrencisi idi sevgili Hamza; ilk turda nerede kaldığını sorduğumda aldığım "Karavan" cevabı, öğrenim başarısı ve disipliniyle karşılaştığım ilk an aklıma gelmişti bu söyleşi... Tam da zorluktan yılanlara inat; değişim arayışındakilere örnek bir durumdu!

Merhabalar sevgili Hamza, biraz kendinizden bahsederek üniversite yaşamında, beni bu kadar etkileyen bir hayat tarzını tercih etmenize sebep olan etkenleri ve bu sürecin başlangıcını anlatır mısınız?

İstanbul Teknik Üniversitesi Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesinden Uçak Mühendisi olarak mezun oldum. İstanbul Silivri'de ailemle birlikte yaşıyorum. Ortaokulu da, liseyi de Silivri'de ailemin yanında okudum; bir yere ayrılmadım. Üniversiteyi kazanmam sonrası, her gencin karşılaştığı temel problemler benim için de en az o derecede önem arz ediyordu. İlk yıl, hazırlık sınıfındayken devlet yurtlarına başvurmayı düşünmüş; ancak İstanbul'da ikamet eden öğrenciler için öncelik sıralamasının dışarıdan gelen öğrencilerde olduğunu öğrendikten sonra benimle birlikte aynı üniversiteyi kazanan arkadaşlarımın ısrarına da uyarak beraber eve çıkmıştık. Bu evde hazırlık ve birinci sınıfı arkadaşlarımla beraber geçirdik. İkinci sınıfa geçtiğimde erkek kardeşim

SAİD HAMZA BAŞ

CAN EREL

de üniversite sınavına girmişti ve bu gerilimli dönemin atlatılmasının ardından ailecek bir tatil planlayıp bu tatil için bir karavan almıştık. O yaz, öğrenci evimizi paylaştığım arkadaşlarımdan yurda çıkacak ve üniversite değiştirerek ayrılanlar olacağını, kardeşimin de Boğaziçi Üniversitesini kazanarak İstanbul'a geleceğini öğrenmemiz yeni bir maceranın bizi beklediğinin ilk işaretleri oldu. Bu işaretler bizi plan yapmaya yöneltti... Tatil için aldığımız karavanın İstanbul'da geçici bir yuva olarak kullanıp kullanamayacağı düşüncesi de bir seçenek haline geldi. Sürekli olarak içinde kalamasak da sabah erken saatlerde olan derslerimizden önceki

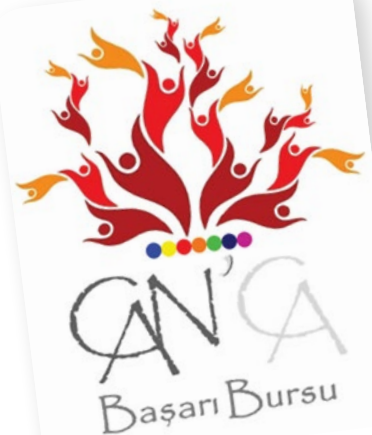
gecelerde kalıp yol zamanında avantaj sağlamamız mümkün olabilir miydi? Yaşayarak görme kararımız, başlangıç oldu.

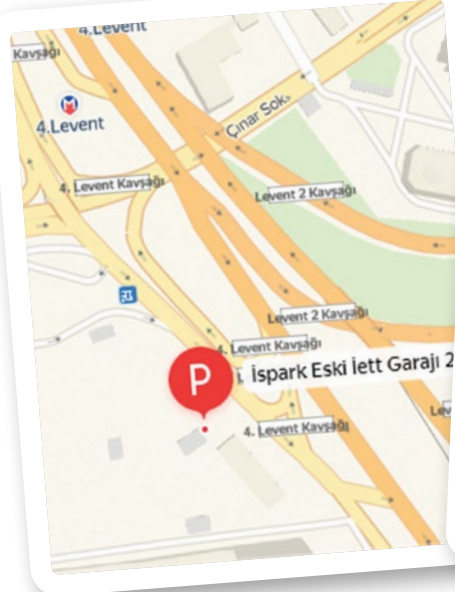
Bana hep "Küçük Yuva" diye bahsettiğiniz karavanınızın, bu yuvadaki olanaklarınızın nitelik ve niceliklerini öğrenebilir miyiz? Bu tür bir yaşam tarzı için bir referans ve öneriler özeti gibi...

Karavanı, belirlediğimiz noktada konumlandırdığımız o yaz sonu, Küçük Yuva'da üniversite öğrencisi iki kardeşin 14 m³ hacimdeki karavan yaşamı ve bu yaşamın hikâyesi başlamış oldu. Küçük Yuva'mızın bu ilk halini çok severdim; ilerleyen zamanın etkisiyle o

da değişti, örneğin o güzel dış kaplamamız yıprandı ve soyuldu.

Karavanımızın içi tuvalet, banyo, mutfak ve yatak konusunda çok konforlu olmasa, tasarımı zor olsa da farklı bir yaşamı olanaklı hale getiriyordu. Ancak bulduğumuz park, karavan

hizmetleri için düzenlenmiş bir alan değildi. O nedenle 220V AC elektrik gücü, şebeke suyu, ortak yaşam bölgesi, ortak ıslak zeminler (banyo, tuvalet ve çamaşır odası) gibi alanlar ve bu alanlardaki hizmetler sunulmadığından standart kamping/karavanlı yaşam alanlarına nazaran daha da fazla yaşam sınırlaması vardı; olanaklarımız gerçekten çok kısıtlıydı. Bugünün dünyasında 220V AC enerjinin insan yaşamındaki yeri ve önemini fazlaca anlatmaya gerek olmadığı hepimizce malum. Bu ihtiyacımızı, karavanda bulunan ve yaşam aküleri denilen 12V DC akülerle sağlıyor ve ihtiyaç halinde dönüştürücü kullanarak bu 12V DC gerilimden 220V AC gerilime dönüştürme yapıyorduk. Bu yaşam akülerini de, arabanın kendi aküsünden bağımsız bir bağlantıyla motordan ya da karavanın üstüne bulunan güneş panelinden şarj ediyorduk. Aydınlatma ve ısınma ihtiyacımızı, benzer araçlarda tercih edilen, 12V DC aküyle beslediğimiz Webasto denilen bir ısıtma sistemiyle gideriyorduk. Tabii o çok soğuk kış günlerinde insan buz gibi bir dış ortamdan gelip sıcak bir ortam ararken, dışarıdan farklı olmayan o karavan

ortamına girmesi, sistemlerin devreye alınarak iç sıcaklığın yaşanacak seviyeye getirilmesine kadar çekilenler sıkıntı oluyordu; şimdi gülümsetiyor olsa da... Ve bu sıkıntı, tabii ki ilk günden itibaren yaşamımızdaki zorluk anıları arasında yer almıştı. Yemek ihtiyaçlarımızı genellikle üniversite yemekhanesinden, dışarıdan ısmarlanan hazır yiyeceklerden veya karavan mutfağında hazırladığımız basit yiyeceklerle gideriyorduk. Tuvalet karavanın içinde mevcut olsa da, kaldığımız parkta bulunana kullanabiliyorduk. Banyo ihtiyaçlarımızı ise hafta sonları evde, hafta içi günlerde de karavanımızın banyosunda ısıtıcıda su ısıtarak ya da okullarımızın spor tesislerindeki olanaklardan yararlanarak karşılamaya çalışıyorduk. Giyim ve kullandığımız malzemelerin temizlik ihtiyaçlarını da hafta sonları Silivri'deki evimizde planlanan çamaşır seanslarıyla karşılıyorduk. Ders çalışma hacmimiz kısıtlıydı; ancak bu durumun başarımızı etkilemediğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Yani, "Hayat zorluklarla güzeldir!" anlayışını önce öğrenen, böyle bir yaşam sürecinde onu benimsemeye çalışan, insanoğlunun benden çok

daha zor yaşam şartlarında kalarak bu günlere gelmiş olduğunu düşünerek yaşadıklarımın keyif almaya çalışan bir birey olduğum sanırım anlaşıyor. Çok geniş olmayan ve zaman zaman zor gelen bu şartlar altında toplam üç yılımızı tamamladık; ama acısıyla tatlısıyla derler ya, bizimki çok iyi geçti. Böyle bir yaşamı başkalarına tavsiye eder miyim sorusuna; yaşam şekli göreceli, kişiden kişiye değişen bir durum olduğunu söyleyerek cevap vermek isterim. Önerebileceğim, kişilerin kanaatkâr olarak kaynaklarını iktisatlı ve olanaklarına ait marjlarını iyi şekilde kullanması olabilir.

Üniversite öğreniminizde uzun bir süre yaşadığınız Küçük Yuva'nız, Karavan'daki ihtiyaçlarınıza ve olanaklarınıza değindik. Bunları, bir referans oluşturması açısından daha ayrıntılı ele alabilir miyiz?

O halde bütünlük ve anlaşılabilirlik açısından bundan sonrasını konulara ayırmak isterim. Bu konular hakkında edindiğim bilgileri de bu sırayla paylaşarak ilerletmek istiyorum. Etki ya da önem sırasına göre bu konular, ısınma,

aydınlatma, su, yemek, ulaşım ve eğlence şeklinde belirlenebilir. Her bir bölümde deneyimlerimden bahsetmeye çalışmakla birlikte benden sonra da böyle bir deneyim yaşamak isteyen arkadaşlarıma tavsiyelerde bulunmaya çalışayım.

O halde belirlediğiniz sırayla gidelim; ısınma konusunu dinleyeyim... Tabii, bu anlatımda anekdotlar da olur ise çok sevinirim.

İlk konunun ısınma problemi olmasının nedeni, öğretim yılının büyük oranda soğuk aylara denk gelmesi tabii ki... Eğer ısınma ihtiyacını gideremezseniz büyük bir sorunuz var demektir. Karavanda temel elektrik kaynağı olarak iki adet 12V DC (72Ah) yaşam aküsü olarak adlandırdığımız akü bulunuyor. Araç yapısı alt kısmında yerleştirilmiş yaşam aküleri, araç içi ısıtma ve tüm aydınlatma ihtiyacını karşılıyor. Akülerimizin yayıflaması halinde temel şarj kaynağı aracın kendisi; araç çalıştırılarak yaşam aküleri şarj ediliyor. Bunun için, araç çalıştırdıktan sonra bir anahtarla araç aküsü ve yaşam aküleri birbirine bağlanıyor ve şarj başlıyor. Ayrıca karavanın üst kısmına yerleştirilmiş olan 1,5 metre boy ve 75 cm ene

sahip güneş paneli yaşam akülerine bağlanarak sistem güneş enerjisinden de faydalanabiliyor. Bu güneş paneli aküleri doğrudan yeterli besleyecek bir kaynak olamasa da uzun vadede dolaylı bir destek sağlıyor.

Karavanı aldığımızda, karavanın ısıtılması için ayrı bir sistem bulunmuyordu. Yaz tatili düşünülerek tasarımı yapılmış karavan, soğuk havalar için hazırlıksızdı. Bu konuda bir tadilat için biraz ön araştırma yaptıktan sonra, uzun yol kamyonlarında da tercih edilen Webasto ısıtma sistemini bulduk ve bu uygulamanın bir çözüm olabileceğini değerlendirdik. Webasto sistemini de düzenlediğimiz kontrol kumandasıyla çalıştırdık. Bu panelde göstergeyi 90° ayarlayarak, araç içinin 25-30 dakika içinde yaşam için en uygun sıcaklığa ulaşması sağlanabiliyor. Ayrıca, aracın arka tarafında bulunan iki elektrik soketinden araca elektrik bağlandığı takdirde Webasto sistemi de beslenebiliyor, hatta banyoda bulunan elektrikli şofben de dahil, su ısıtıcı, buzdolabı ve diğer yüksek voltaj gerektiren elektrikli cihazlar çalıştırılabilir. Ancak elektrik kaynağı olarak iki tane yaşam aküsü kullandığımız için su ısıtıcıyı

ancak birkaç kez kullanabildik; araçta kaldığımız tüm süre boyunca araçta bulunan buzdolabı ve elektrikli şofbeni ise kullanamadık. Bizim gibi günlük zamanınızın göreceli olarak az bir kısmını karavanda geçiriyorsanız, bu durum sizin için de problem oluşturmayacaktır.

Isıtma konusuna devam edelim... Webasto sistemi, aracın çalışmasından bağımsız olarak, yakıt tankından çektiği göreceli az bir yakıtla havayı ısıtacak bir yapıya sahip. Sistemin araç içinde kapladığı yerin azlığı, 1 litre mazotla sekiz saat çalışıyor olması, aracın çalışmasına gerek kalmadan işlev yapabilmesi ve çalıştırdıktan 10 dakika sonra sıcak hava vermeye başlaması, gördüğüm avantajlar olarak sıralanabilir. Ancak bu cihaz dezavantajlar da barındırıyor. Örneğin, çalışma sırasında kullandığı elektriği sağlayan yaşam akülerinde yaşanabilecek bir sorun veya akülerdeki zayıflama sonucu Webasto'nun kendini kilitlemesi ya da kalitesiz mazot kullanımının sistem sigortasını attırması, soğuk havada uğraşmak istenilmeyen işler doğuruyor. Bu dezavantajların depoya kaliteli yakıt konulması, beslemenin yaşam aküsü

yerine dışarıdan bir elektrik kaynağına bağlanmasıyla aşılabilmesi olanaklı idi, ancak kaldığımız park harici elektrik çekilmesine olanak vermiyordu. Bu nedenle, çok soğuk havalarda, ısıtma sistemine rağmen araç içinde montla oturduğumuz da olmuştur.

Ya aydınlanma?

Karavanda kullanılan tüm aydınlatma sistemleri led floresan idi. Bu da bize, aynı yaşam akülerini kullanan aydınlatmada elektrik tüketimi açısından avantaj sağladı.

Su konusunda neler söyleyebilirsin?

Su, insan için en temel ihtiyaçlardan biri... Karavanımızın su sisteminin tasarımı da itinayla yapılmıştı. Su deposu, karavanın üst kısmında ayrı bir hacim olarak bulunuyordu. Hacmi 250 litre olan ve bu nedenle uzun bir süre su ihtiyacını karşılayabilen su deposunun tavan üstünde bulunması ise su akışının doğal olarak gerçekleşmesini sağlıyor, ayrı bir sisteme ihtiyaç duyulmuyor. Ayrıca suyun güneşli günlerde kendiliğinden ısınmasını böylelikle olanaklı hale geliyor. Ancak, acil bir durum için suyun ısıtılması, araç içindeki su ısıtıcı kullanarak

da sağlanabiliyor. Yine, araç içindeki mutfak ve banyoda da su kullanımı mümkün. Mutfak bölümü bir ocak, birkaç parça eşya kaldırabilecek bir dolap ve kullanışlı bir lavaboyla oluşturulmuş. Banyomuz oldukça küçük görünse de, içindeki tuvaletle beraber bizim kullanım şartlarımızda hacimsel işlevi verimli hale getiriyor. Kaldığımız İSPark otoparkında sunulan tesis tuvaletlerinden faydalanma imkânı sayesinde araç içindeki banyo ve tuvaleti pek kullanmayı tercih etmediğimiz için tuvalet giderlerinin boşaltılması ve banyonun kullanılması konularına ayrıntılı bir şekilde değinemeyeceğim. Karavanlarını çektikleri yerde böyle bir dış olanağa sahip olanların da bu şekilde kullanımını öneririm.

Beslenme ihtiyacınıza gelirse... Bu konuda neler duyabiliriz sizden?

Yeme-içme, beslenme ihtiyacı tabii ki önemli. Bunun için karavanın hemen girişinde bulunan mutfak bölümündeki bir adet üçlü ocak ve lavabo size bir ev çeşitliliği ve rahatlığı sunmasa da soğuk kış akşamlarında sıcak bir kaç bardak ıhlamur hazırlamak için yeterli. Hatta zaman zaman lezzetli bir tencere makarna

ve ardından sıcaklık çay demleyerek kış gecelerimize keyif kattığımızı da söyleyebilirim. Ocağın üst kısmında bulunan dolap, taşıdığı birkaç parça mutfak eşyanıyla erişim ve kullanım kolaylığı da sağlıyor. Karavanımızın bulunduğu bölge geç saatlere kadar açık esnaf lokantaları ve marketler yönünden zengin bir potansiyele sahip olduğu için gece çalışırken karavandan ayrılıp dışarıda yemek yediğimiz zamanlar da olmuştur. Yani, bu olanaklar dikkate alındığında, karavanda beslenmemizin bir sorun olduğunu söylemek haksızlık olur. İlla da sorun bulunma gereği varsa, o seçeneklere sahip bir konumda gece ne yiyeceğinize karar vermek sorun olabiliyor diyebilirim.

Üniversite yaşamında ulaşımın nasıl sıkıntı olduğunu 1970’li yılların sonunda bile göürdük; hele imtihan günlerinde Anadolu’dan Avrupa’daki yerleşkenize gelecekseniz... Karavan sayesinde sizin ulaşım konusunda deneyimleriniz neler?

Karavanın park yeri seçimi, benim ve kardeşimin üniversite konumları dikkate alındığında önemli bir seçimdi. İkimizin de karavana ulaşım kolaylığı olmalıydı.

İstanbul Teknik Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi merkez yerleşkelerinin konumlarının ikisinin de “Yenikapı - Hacıosman Metro Hattı” üzerinde olması, 4. Levent Eski İETT Garajı İspark Otoparkı, yerleşim konusunda ikimize de kolaylık sağladı. Çevresel imkânlar, metroya ulaşım kolaylığı ve otoparkın sunmuş olduğu güvenlik imkânı da sahip olduğumuz ek avantajlardı.

Otopark içinde aracımızın konumunu da İETT tesisine yakın olacak şekilde belirledik; arkamızdaki ağaç da bize sağladığı sohbet gölgesi/köşesiyle armağanımız oldu; altında çok keyifli akşamlar geçirdik. Yanımızda bulunan İETT tesisinin imkânlarından faydalandığımız özel günlerimiz de oldu. Bununla ilgili bir anekdotu da paylaşmak isterim:

“... Arkadaşlarımla birlikte okulumuzun bir haftalık ara tatil döneminde seyahate çıkma planı hazırlamıştık ve maliyeti düşük tutma açısından sabah uçuşu almıştık. Ama sabahın çok erken bir saatinde Sabiha Gökçen Havalimanında olmamız gerekiyordu. Uçuşumuzun olduğu günün önceki gecesinde arkadaşlarım benimle birlikte karavanda kaldı. Sabiha Gökçen Havalimanına

direk giden E3 numaralı belediye otobüsü karavanımızın 50 metre ilerisindeki ilk duraktan kalkacaktı. Bu durum bize karavandan ayrıldıktan sonra beş dakika içerisinde otobüsümüze yetişmemizi ve ulaşım telaşından uzak bir seyahat yapmamızı sağlamıştı.” Ayrıca, konumumuzun diğer bir güzel yanı, son durağı 4. Levent İETT Otoparkı olan bütün otobüs seferleriyle yuvamızın önüne kadar gelebilme lüksüydü.

Bir problem olarak tanımlanmasa da üniversite döneminizin daha renkli bir hal alabilmesi adına en merak ettiğim kısmı sormak istiyorum; karavan sizi eğlence konusunda nasıl etkiledi?

Eğlence konusunun biraz bireysel bir konu olduğunu düşündüğüm için kendi anılarımdan bahsedeceğim... Çünkü beni eğlendiren bazı etkinlikler, diğerlerine eğlenme şekli olarak hitap etmeyebilir. Bahsedeceğim anılar benim severek ve eğlenerek yaşadıklarım...

Karavanımız Sapphire Alışveriş Merkezine oldukça yakın bir konumdaydı. Bu nedenle böyle bir merkezin sunabileceği imkanlardan geç saatlere kadar yararlanmak mümkün oluyordu. Benim en sevdiğim eğlence sinemaydı; gece saat 00:30 da sinemadan çıkıp 00:35’te karavanda olabiliyordum. Ayrıca bowling oynamasını seven biri olunca, kardeşimle arada bir uğradığımız mekânlardan biri de Sapphire Bowling Salonu oldu. Konumumuz ulaşım kolaylığı açısından iyi olduğu için minibuslerin son işledikleri saate kadar Beşiktaş sahilinde de indiğimiz günlerimiz çokça olmuştur. Özetle, İstanbul’un bu bölgede sunabileceği eğlenceye dair tüm olanaklara geç vakitlere kadar ulaşabilmek mümkündü. Karavanın

bulunduğu bölgenin arka tarafı, insanların arkadaşlarıyla biraz streslerini atmak ve biraz da demlenmek için buluştuğu geniş bir park alanına sahipti. Bu nedenle, havaların ısınmasıyla birlikte gece geç saatlere kadar araçlardan yükselen etkârlı sanat müziklerini dinlemek mümkün oldu... Bu tür müzik ilgisi olanlar için ılık bahar gecelerinde dışarıdan gelen etkârlı melodilerle uyumak eğlenceli olabilir. Yine, karavanda beraber düzenlediğiniz film geceleri de farklı bir eğlencemizdi. Düşünün, iki kardeş filminizi seçmiş, abur cuburlarınız hazırlamışsınız; sıcak battaniyenizin altında geçip eğlenceli bir akşam geçirmek, bahsedebileceğim basit ama beni en çok mutlu eden anılardandır. Tabii ki kardeşimle karavanın yanındaki ağacımızın altında geç saatlere kadar ettiğimiz hoş sohbetler de var. Ilık ilkbahar akşamlarında masanızı sandalyenizi çıkararak geç saatlere kadar oyun oynayıp, sohbet etmenin tadı hala damağımda.

Karavanda yaşam konusunda aile bireylerinin, anne ve babanın, kardeşlerinin de düşüncelerini öğrenmek isterim; kendilerinin bu süreçte sahip oldukları duygu ve düşünceler nelerdi?

Eray Baş (Babası): Emekli bir polis memuruyum. O karavanı aldığımız yaz, iki oğluma da okullarına yakın bir konumda karavanda kalıp kalamayacaklarını sormuştum. Evlatları için en iyiyi isteyen bir babaya, böyle bir teklifin ne kadar zor geldiğini size anlatamam. Ancak özel yurtların ücretleri, bu seçeneği aklıma getirmişti. Silivri’de ikamet ettiğimiz için hafta sonları eve gelebileceklerine dikkatlerini çektiğimde, bu tekliften denemeye değer ve ileride hatırlayabilecekleri

güzel anılar biriktirmek için bir fırsat olduğunu gördüler ve kabul ettiler. Nihayetinde üniversite hayatları süresinde kendileri için farklı bir tecrübe olacaktı. Bir baba olarak beni hiç üzmedikleri için ve karşılaştıkları birçok zorluktan yılmayıp üstesinden gelmek adına ellerinden gelen çabayı gösterdikleri için iki evladıma da çok teşekkür ediyorum.

Leyla Baş (Annesi): 2014'ün Eylül ayını daha dün gibi hatırlıyorum. Sahne şöyle: Önümde valiz ve elimde ilk göz ağrım oğlumun çamaşırları, gözümde yaş... Kızım odaya girince niye ağladığımı soruyor. Ben, "Ağabeyin artık evden çıktı, şimdi okul, sonra askerlik, sonra da evlilik... Kopuş başladı" demiştim. Her anne gibi evlatlarına çok düşkün biri olarak çocuklarımdan benden çok fazla uzaklaşmadan okumasını, hatta mümkün olsa "evde okul" gibi bir projeye sürekli evde olmalarını isterdim. Ancak çeşitli nedenlerden dolayı oğullarımdan bu karavan hayatını yaşamalarının, zorlukları tecrübe edip tatlılıklarını beraber paylaşmalarının onlar için ileride güzel bir anı, ders ve yaşanmış hayat birikimi olacağını düşünüyordum. Özellikle soğuk kış günlerinde bazen ısıtıcılarının çalışmamasından dolayı evlatlarımdan soğuk dakikalar geçirdiğini hayal ederken, benim de sıcak yorganımın altında sürekli üşümemin muazzam bir telepati olduğunu düşünmüştüm. Çocuklarıma, ortak verdiğimiz karara saygı duymaları ve çeşitli zorluklara katlanarak bu kararımızı uyguladıkları için çok teşekkür ediyorum. Ve onlara şunu söyleyebilirim ki, bazı deneyimler ve yaşanmış güzellikler, en kıymetli madenlerden dahi elde edilemez.

Musab Emir Baş (Kardeşi): Ağabeyimin karavan macerasında yoldaşı oldum. Başta

bu tür bir yaşam biçimine pek sıcak bakmasam da onunla biriktirdiğimiz tatlı acı tüm anılar buna değdi. Karavan hayatı ilk yılım için zor ve karmaşık bir maceraydı. Hem evden ilk kez ayrılmış olmam hem de alışılmışın dışında bir hayat tarzı olması ilk zamanları zorlaştırmıştı ama zamanla her soruna çözüm bulduk ve alıştık; adaptasyon sağladık. Kolay ifade edilemeyecek, farklı bir süreçti o; çok eğlendiğimiz açık hava sohbetleriyle pek zahmetli Webasto sıfırlama arasında geçen üç unutulmayacak yıl.

Nesibe Sena Baş (Kardeşi): İnsanlara karavanda yaşayan ağabeylerim var dediğimde, genelde inanmazlardı. Başlangıçta alışılması zor bir süreç oldu bana; uzaktaydılar... Onlar karavanda eğlenirken, özellikle de üniversite sınavına hazırlanma sürecimde onlara istediğim gibi soru sorup cevabını alamamam huzursuzluk verirdi. Diğer taraftan, gezmeyi seven birisi olarak, benim için İstanbul'da istediğimiz zaman kalacak bir yerimizin olması da rahatlatıcı, huzur veren bir durumdu. Sonuçta, acısıyla tatlısıyla yaşamış olduklarımız, ileride bir araya geldiğimizde anlatabileceğimiz güzel anılara dönüştü.

Son olarak, Küçük Yuva, Karavan'da yaşam ile ilgili son birkaç söz söyler misin?

Karavan yaşamı denildiğinde, içerisinde tam zamanlı yaşam düşünülürse, kardeşimle benim üç yıl boyunca gerçekleştirdiğimiz yaşam tarzı, tam zamanlı karavan yaşamından biraz uzak olduğu için örnek oluşturamayabilir. Bizim için Karavan, biraz daha acil ve geçici durumlarda kullanılan pansiyon niteliği taşısa da, kaldığım geceler hissettiğim şeyler kesinlikle ev ya da yurt ortamında kalırken hissettiklerimden farklıydı. Zor zamanlar yaşamadığım, "... Neden yurda çıkmıyorsun?" ya da "... Biz ne yapıyoruz böyle?" dediğim zamanlarım olmadı da diyemem. Ama sonuç olarak hepsi, benim için acısıyla tatlısıyla, bugün arkadaşlarım ve büyüklerime, yarın meslektaşlarım ve daha ileride torunlarıma zevkle anlatabileceğim anılar olarak birikti. Örneğin, yağmurlu gecelerde karavanda kalmayı evde kalmaktan daha çok sevmişimdir. O yağmur damlalarının, tam da uymaya niyetlenirken patır patır karavanın tepesine vurması başka bir huzur verirdi bana ve sanki bir ninni eşliğinde uyuma imkânıydı...

Bahar aylarında kardeşimle kapının önünde yaptığımız çekirdek ve kola gecelerinin tadı hala damağımdadır. Tatlı bahar akşamlarında karavanımızın üst kısmına çıkarak güneşin batışını seyretmek en huzur verici anılarımdan olmuştur. Edindiğim bu deneyim ve anılarımdan paylaştıklarım herkes için farklı bir anlam ifade etse de, insan ömründe çok farklı bir yere sahip olduğunu düşündüğüm o hayat dolu üniversite yaşamını biraz daha renklendirmek, macera dolu bir hale getirmek ve acı-tatlı farklı anılar biriktirmek isteyenlere "Karavanlı Yaşam" tarzını önerebilirim... Bu vesileyle, bizlere desteklerini hiç esirgemeyen ailemelerini hiç birliğe Karavan'ı paylaştığım kardeşim Musab Emir Baş'a teşekkürlerimi bir borç bilirim. Böyle sıra dışı bir konuyu ilk anda tespit ederek sürekli bu söyleyişi gündeme getirmeniz ve mezuniyetimizle beraber tamamlayabilme olanağı sunduğunuz için de size ayrıca teşekkür ederim.

Ben de sana teşekkür ederim sevgili Hamza; bahtın açık, yolun ışıık, başarın bitimsiz olsun.